

Liite 1

Taulukko 3. Esimerkkejä laboratoriotutkimusten esitietojen merkityksestä

Esitieto	Merkitys
Automaattiset esitiedot	
Ikä ja sukupuoli (henkilötunnuksesta)	Potilaan ikä- ja sukupuoli vaikuttavat usein tulosten tulkintaan.
Tilaajan hoitoyksikkö (tavallisesti tietojärjestelmäkoodina), kriittisissä tapauksissa yhteyspuhelinnumero	Voi antaa viitteen potilaan sairauden luonteesta tai tutkimusten kiireellisyydestä.
Kliiniset esitiedot	
Oireet tai löydökset, ehkäisevät toimenpiteet tai hoitotoimenpiteet (lähete vapaana tekstinä tai rakenteisina tietoina)	Mahdollistaa laboratorion arvioinnin tutkimusmenetelmän valinnasta, diagnoosista tai hoitokokonaisuudesta erityisesti vaativissa laboratoriotutkimuksissa (kudosnäytteet, useat mikrobinäytteet, monet solututkimukset, perinnöllisten sairauksien tutkimukset).
Hoidon vaihe ja lääkitys	Bakteriologisissa tutkimuksissa tieto mikrobilääkehoidosta vaikuttaa arvioon bakteeriviljelyn herkkyysmääritysten suuntaamisesta tai uuden lääkkeen tarpeesta. Lääkeainetutkimuksissa tieto virheellisestä lääkkeen nauttimisesta juuri ennen näytteenottoa vaikuttaa arvioon pitoisuusmäärityksen oikeellisuudesta.
Potilaan olinpaikka altistumisvaiheessa (ulkoilla, kotona, sairaalassa, epidemia-alueella)	Vaikuttaa mikrobi- tai muiden tutkimusten valintaan ja vaikuttavan lääkkeen arvioon.
Raskaus ja kuukautiskierron päivä	Vaikuttavat monien hormonien ja muiden aineiden pitoisuuksiin veressä ja mm. gynekologisten näytteiden solukuvaan.
Näytteen tekniset esitiedot	
Näytteenottotapa (usein rakenteellinen teksti)	Mikrobi-, solu- tai kudospäytteitä voidaan ottaa eri tavoilla, jolloin tutkimusmenetelmä tai löydösten arviointi muuttuvat.
Näytteenottopaikka ("näytetyyppi") yleensä tietojärjestelmän kooditeksti	Näytteitä voidaan ottaa useista kehon anatomisista kohdista, jotka ilmoitetaan tutkimusten suuntaamiseksi (mm. mikrobikanta iholla poikkeaa steriiliksi oletetuista ruumiinonteloista, solujen tai kemiallisten aineiden pitoisuudet riippuvat ruumiinesteestä).